

Załącznik nr 2: Lista wskaźników na poziomie projektu

Wstęp	2
Wskaźniki produktu	3
Wskaźniki rezultatu	5
Wskaźniki projektowe	8
Wskaźniki horyzontalne	10

Wstęp

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu (w przypadku wskaźników rezultatu) lub przewidziane w nim działania (wskaźniki produktu) zostały zrealizowane, tj. kiedy można uznać, że problem został rozwiązany (złagodzony), a projekt zakończył się sukcesem. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu. Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które Beneficjent zamierza podjąć w ramach projektu.

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca określa odpowiednie wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy niniejszego Regulaminu oraz [Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020](#).

Wnioskodawca zobowiązany jest do monitorowania w projekcie wskaźników programowych określonych w RPO WD 2014-2020:

- a) **Wskaźniki produktu:** dotyczą realizowanych działań. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem (zgodnie z definicją określoną w „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”). Wskaźniki produktu monitorowane są w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie (co do zasady za moment rozpoczęcia udziału w projekcie uznaje się przystąpienie do pierwszej formy wsparcia świadczonej w ramach projektu).
- b) **Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:** dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS. Określają efekt bezpośrednio po zakończeniu udziału w projekcie i mierzone są do 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach naboru.

Wskaźniki produktu

W ramach naboru określono poniższe wskaźniki produktu:

1. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Liczba uczniów objętych wsparciem bezpośrednim w ramach programu z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie, w tym poprzez udzielenie wsparcie z zakresu indywidualizacji. Wykazywać należy wyłącznie kompetencje/umiejętności uniwersalne, które zostały osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zakres kompetencji kluczowych, umiejętności uniwersalnych oraz typy szkół opisano w [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.](#)

W ramach tego wskaźnika należy również wykazywać uczniów z Ukrainy objętych wsparciem, którzy wezmą udział w zajęciach wpisujących się w definicję kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w tym języka polskiego.

2. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Liczba nauczycieli wychowania przedszkolnego, szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem, w programie. Formy wsparcia oraz typy szkół zostały opisane w [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.](#)

W ramach wskaźnika należy wykazać wszystkich nauczycieli objętych wsparciem z zakresu typu projektu 10.2.H.

3. Liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną na Ukrainie, objętych wsparciem w programie

Zgodnie z nazwą wskaźnika należy wykazać wszystkie osoby objęte wsparciem w projekcie, które przybyły z Ukrainy na terytorium Polski po dniu 24 lutego 2022 roku. Wskaźnik dotyczy wszystkich osób korzystających z ochrony czasowej w związku z Decyzją wykonawczą Rady

(UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzającą istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkującą wprowadzeniem tymczasowej ochrony. Ochroną czasową są objęte osoby, które kwalifikują się do wsparcia w ramach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. osoby, które mogą uzyskać status UKR w rejestrze PESEL. O przyznanie tego statusu wnioskować mogą obywatele Ukrainy oraz małżonek obywatela Ukrainy, który nie posiada obywatelstwa ukraińskiego, a także obywatele Ukrainy posiadający Kartę Polaka i członkowie ich najbliższej rodziny. Do grupy objętej ochroną czasową zaliczają się też obywatele innych krajów, czy też bezpaństwowcy, którzy mieszkali w Ukrainie w momencie wybuchu wojny.

4. Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną na Ukrainie [PLN]

We wskaźniku należy wykazać całość kosztów kwalifikowalnych (wydatki bezpośrednie i pośrednie) w projekcie.

Wskaźniki rezultatu

W ramach naboru określono poniższy wskaźnik rezultatu:

1. Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu.

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Liczba uczniów, którzy dzięki wsparciu z EFS nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne.

Kompetencje kluczowe/umiejętności uniwersalne oraz typy szkół zostały określone w [Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020](#). Fakt nabycia kompetencji lub umiejętności uniwersalnych odbywa się w ramach następujących etapów:

- a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie,
- b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub w Zasadach ubiegania się o wsparcie w trybie nadzwyczajnym, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych,
- c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie,
- d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.

Kompetencja lub umiejętności uniwersalne to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się/kształcenia. Opis kompetencji lub umiejętności uniwersalnych zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji. Nabycie kompetencji potwierdzone jest uzyskaniem dokumentu zawierającego wyszczególnione efekty uczenia się odnoszące się do nabytej kompetencji. Wykazywać należy wyłącznie kompetencje lub umiejętności uniwersalne osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Liczba nauczycieli, którzy otrzymali wsparcie Europejskiego Funduszu Społecznego i uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu projektu.

Kompetencja to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się/kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji.

Fakt nabycia kompetencji będzie weryfikowany w ramach następujących etapów:

- a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie,
- b) ETAP II – Wzorzec – określony przed rozpoczęciem form wsparcia i zrealizowany w projekcie standard wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych. Sposób (miejsce) definiowania informacji wymaganych w etapie II powinien zostać określony przez instytucję organizującą konkurs/ przeprowadzającą nabór projektów.
- c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie,
- d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.

Nabycie kompetencji potwierdzone jest uzyskaniem dokumentu zawierającego wyszczególnione efekty uczenia się odnoszące się do nabytej kompetencji.

UWAGA:

Powyższy wskaźnik jest obligatoryjny, o ile Wnioskodawca realizuje formę wsparcia w ramach projektu, która przyczynia się do osiągnięcia wskaźnika zgodnie z powyżej przedstawioną definicją. Oznacza to, że jeżeli w projekcie przewidziano realizację form wsparcia, które mogą być monitorowane z wykorzystaniem powyżej wskazanego wskaźnika, Wnioskodawca musi go wybrać z listy rozwijanej tworząc wniosek w SOWA. Ww. wskaźnik, o ile dotyczy projektu, należy wybierać wyłącznie z listy rozwijanej w SOWA, nie należy ich wpisywać ręcznie.

Dla wszystkich wskaźników rezultatu uwzględnionych we wniosku o dofinansowanie należy określić ich wartości bazowe (czyli przed rozpoczęciem realizacji projektu) oraz wartości docelowe, których osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie celu projektu. W przypadku wskaźników rezultatu wartość bazowa wskaźnika wynosi zero. Wartość docelowa wskaźnika powinna odnosić się wyłącznie do projektu opisywanego we wniosku o dofinansowanie i określać cel, jaki Wnioskodawca chce osiągnąć dzięki realizacji projektu. Należy również określić źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz jednostkę pomiaru i częstotliwość pomiaru.

Wskaźniki projektowe

W ramach wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca może samodzielnie określić inne, dodatkowe wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki projektowe). Wskaźniki projektowe dla projektu muszą nosić inne nazwy niż ww. wskaźniki programowe i mieć inną definicję wskaźnika. Należy jednak zaznaczyć, że nieosiągnięcie wskaźników projektowych będzie mieć takie same konsekwencje jak nieosiągnięcie wskaźników z listy rozwijanej (tj. wskaźników horyzontalnych i programowych). W związku z tym wskaźniki projektowe powinny być dobrze przemyślane, a ich liczba nie powinna być zbyt duża. Należy pamiętać, że wskaźniki projektowe nie są obligatoryjne, ale mogą być niezbędne do prawidłowego rozliczenia efektów realizacji projektu (w szczególności w projekcie rozliczanym kwotami ryczałtowymi).

W przypadku wskaźników specyficznych dla projektu wartość bazową należy oszacować na podstawie przeprowadzonej analizy problemu. Wartość bazowa określona dla wskaźników rezultatu nie jest wliczana do wartości docelowej. Wartości bazowe wskaźników powinny odzwierciedlać doświadczenie Wnioskodawcy w zakresie dotychczas zrealizowanych projektów i osiągniętych rezultatów, niemniej nie muszą ograniczać się tylko do działań zrealizowanych przez tego Wnioskodawcę (może dotyczyć również wsparcia pozaprojektowego), natomiast wartość docelowa wskaźnika powinna odnosić się wyłącznie do projektu opisywanego we wniosku o dofinansowanie i określać cel, jaki Wnioskodawca chce osiągnąć dzięki realizacji projektu. Należy również określić źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz jednostkę pomiaru i częstotliwość pomiaru. Do celu głównego projektu projektodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki, produktu jak i rezultatu bezpośredniego, co umożliwi osobie weryfikującej część sprawozdawczą wniosku o płatność monitorowanie realizacji celu projektu. Wskaźniki określone w projekcie powinny spełniać warunki reguły CREAM, czyli powinny być:

- Precyzyjne – jasno zdefiniowane i bezsporne (C - clear);
- Odpowiadające przedmiotowi pomiaru i jego oceny (R - relevant);
- Ekonomiczne – mogą być mierzone w ramach racjonalnych kosztów (E – economic);
- Adekwatne – dostarczające wystarczającej informacji nt. realizacji projektu (A – adequate);

- Mierzalne – łatwe do zmierzenia i podlegające niezależnej walidacji (M – monitorable).

Do określenia wartości bazowej, wartości docelowej, źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz jednostki pomiaru i częstotliwości pomiaru należy stosować zasady dotyczące odpowiednio wskaźników produktu lub wskaźników rezultatów.

Wskaźniki horyzontalne

Ponadto, w ramach wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca zobowiązany jest wybrać (z listy rozwijanej) i monitorować (bez konieczności podawania wartości docelowej większej od 0) wszystkie wspólne wskaźniki produktu (tzw. wskaźniki horyzontalne) z listy WLWK, stanowiącej Załącznik nr 2 do „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020”, tj.:

1. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Jednostka miary: sztuka.

Definicja wskaźnika: Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne rozwiązania umożliwiające dostęp (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty rozumie się obiekty budowlane, czyli konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB).

Należy podać liczbę obiektów, w których zastosowano rozwiązania umożliwiające dostęp osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi czy sensorycznymi lub zaopatrzonych w sprzęt, a nie liczbę sprzętów, urządzeń itp.

Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wskaźnik mierzony jest w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.

Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno obiekty dostosowane w projektach ogólnodostępnych, jak i dedykowanych.

2. Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych

Jednostka miary: osoba.

Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie nabywania / doskonalenia umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych tj. m.in. korzystania z komputera, różnych rodzajów

oprogramowania, internetu oraz kompetencji ściśle informatycznych (np. programowanie, zarządzanie bazami danych, administracja sieciami, administracja witrynami internetowymi). Wskaźnik ma agregować wszystkie osoby, które skorzystały ze wsparcia w zakresie TIK we wszystkich programach i projektach, także tych, gdzie szkolenie dotyczy obsługi specyficznego systemu teleinformatycznego, którego wdrożenia dotyczy projekt. Do wskaźnika powinni zostać wliczeni wszyscy uczestnicy projektów zawierających określony rodzaj wsparcia, w tym również np. uczniowie nabywający kompetencje w ramach zajęć szkolnych, jeśli wsparcie to dotyczy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Identyfikacja charakteru i zakresu nabywanych kompetencji będzie możliwa dzięki możliwości pogrupowania wskaźnika według programów, osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych.

3. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Jednostka miary: sztuka.

Definicja wskaźnika: Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Oznacza także możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowanych z polityki spójności (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością.

Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu.

Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia. Do wskaźnika wliczane są zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane.

4. Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne

Jednostka miary: sztuka.

Definicja wskaźnika: Wskaźnik mierzy liczbę podmiotów, które w celu realizacji projektu, zainwestowały w technologie informacyjno-komunikacyjne, a w przypadku projektów edukacyjno-szkoleniowych, również podmiotów, które podjęły działania upowszechniające wykorzystanie TIK.

Przez technologie informacyjno-komunikacyjne (ang. ICT – Information and Communications Technology) należy rozumieć technologie pozyskiwania/produkcji, gromadzenia/przechowywania, przesyłania, przetwarzania i rozpowszechniania informacji w formie elektronicznej z wykorzystaniem technik cyfrowych i wszelkich narzędzi komunikacji elektronicznej oraz wszelkie działania związane z produkcją i wykorzystaniem urządzeń telekomunikacyjnych i informatycznych oraz usług im towarzyszących; działania edukacyjne i szkoleniowe.

W zakresie EFS podmioty wykorzystujące TIK należy rozumieć jako podmioty, które w ramach realizowanego przez nie projektu wspierają wykorzystywanie technik poprzez: np. propagowanie/szkolenie lub podmioty, które otrzymują wsparcie w tym zakresie (uczestnicy projektów). Podmiotu, do którego odnosi się wskaźnik, w przypadku gdy nie spełnia definicji uczestnika projektu zgodnie z rozdziałem 3.3 [Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020](#), nie należy wykazywać w module *Uczestnicy projektów* w SL2014.

Podmiotami realizującymi projekty TIK mogą być m.in.: MŚP, duże przedsiębiorstwa, administracja publiczna, w tym jednostki samorządu terytorialnego, NGO, jednostki naukowe, szkoły, które będą wykorzystywać TIK do usprawnienia swojego działania i do prowadzenia relacji z innymi podmiotami. W przypadku gdy beneficjentem pozostaje jeden podmiot, we wskaźniku należy ująć wartość „1”.

UWAGA:

Wskaźniki horyzontalne wymienione powyżej są obligatoryjne dla każdego naboru i dla każdego projektu. Nawet jeśli w ramach danego projektu Wnioskodawca nie planuje działań adekwatnych do tych wskaźników, Wnioskodawca wybiera wskaźnik z listy rozwijanej i określa jego wartość na poziomie „0”.

Ww. wskaźniki, należy wybierać wyłącznie z listy rozwijanej w SOWA, nie należy ich wpisywać ręcznie.

We wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu poprzez ustalenie źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwości pomiaru. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

W przypadku, gdy wsparciem w projekcie zostanie objęty zespół szkół, każdą szkołę należy we wskaźniku liczyć osobno.

Szczegółowe informacje dotyczące wskaźników znajdują się w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 zamieszczonej na stronie: <https://www.generator-efs.dolnyslask.pl/> w zakładce „Pomoc”.